

**A Csíkvárban elhelyezett török őrség létszáma
1568-1631. között**

Időszak	Müsztahfizok	Ulufedzsi szuvárik	Martalószok	Összesen
1568.12.20-1569.06.14.	33	40	36	109
1608.04.16-1609.04.04.	14	30	10	54
1628/29	12	22	25	59
1629.08.20.-1630.08.08.	nem áll rendelkezésre adat			59
1631.07.29.-1632.07.17.	nem áll rendelkezésre adat			58

1696. évi összeírás adatai

23 alattvalót (családot) vettek ekkor számba, ebből 19 telkes jobbágy, 4 házas és 7 házatlan zsellér volt. A 23 családnak 30 fiú és 24 leánygyermek volt, ebből kettő család gyermektelen. Tíz családnak volt lova – 5-nek 1-1, 4-nek 2-2, 1-nek 3 –, 14 családnak volt ökre – 1-nek 1, 7-nek 2, 4-nek 4, 2-nek 6 –, 18 családnak volt tehene – 6-nak 1, 7-nek 2, 3-nak 3, 2-nek 4 –, és öt családnak nem volt egy tehene sem. 12 családnak van 12 növendékmарhája, 16 család birtokol borjút, szám szerint hatot. Az egyik egytelkes jobbágy 8 birkát, a másik féltelkes jobbágy 13 birkát tartott. 11 családnak volt sertése, szám szerint 21. Öt család méhészkedett, náluk 14 kas méhet írtak össze.

Telekállomány: összesen 19 telkes jobbágy, ebből 6 egésztelkes, 9 féltelkes, és 4 negyedtelkes. Egész telekre számítva 11,5 telket tesznek ki. Minden egész telek után 3 forint cenzust kellett fizetni, és 52 napot robotolni. Ezen kívül még 23,5 elhagyott telket tartottak számon, ezek után 1 forint 50 dénár cenzust kellett fizetni. A házas zsellérek évi 50 dénárt fizettek fejenként, és évi 52 napot robotoltak. A házatlan zsellérek évi 9 nap robotot adtak, és a családok terményeikből adták meg a földesúri kilencedet.

A földesúr gyakorolta a húsmérés és kocsmáltatás jogát. A családok évi 6 szekér fát adtak a földesúrnak. Az uradalom évi tiszta jövedelme ekkor: 1300 forint. Ennek nagy részét, körülbelül évi 1000 forintot a csíkvári földesúri vámszedőhely biztosította.

Az ekkor összeírt családok nevei: Varga, Polgárdi, Hercegh, Tötéy, Ezért, Mona, Matjus, Bus, Pajos, Jámbor, Mészáros, Farkas, Kiss, Kuczi, Szereti, Toth és Szabó.

Battyány Ádám birtokai: *Bottyán (Fejér m.) – Csikvár – Pentelye praedium – Urhida pred. – Csabda pred. – Polgárdi (Fejér m.) – Enyengh (Veszprém m.) – Pada pred. – Szent Mihályfa – Mező Commarum (Veszprém m.) – Kostán pred.*

A battyáni uradalom számadásából származó adatok az 1720-as évekből

A számadás szerint: a vezető tiszttartó 74, a számtartó 55, a vámos 40, az ispán 25, a hajdú 4, a sörház-kocsis 24, és a kanász 24 Ft-ot kapott, ezenkívül még természetben nyújtott jövedelmet is kaptak. Például a tiszttartó 22 mérő búzát, 38 mérő zabot, 12 akó bort, 25 font vaját, 15 font sajtot, a kanász 22 mérő búzát, és 1 mérő kölest. Ebben az évben 9 jobbágy, 10 zsellér és 1 szabados élt Battyánban. A csíkvári részen 3 jobbágy, és 8 zsellér volt az összeírás szerint.

Az összeírt családok nevei: Mikos, Szentkuty, Zsolnay, Galambos, Szabó, Újvári, Kutnyaki, Balás, Kovács, Bokor, Csuti, Málly, Tot, Molnár, Varga, Szigethi, Bosoki, Mátti, Rosovics, Hajba, András, Mészáros, Jámbor, Pajor, Kudor, Kis, Földes, Farkas, Fölös, Moha, Bogárdy, Kuczi, Mátyus.

Összeírás 1748-ban Falubattyán és Szabadbattyán településeken

Megnevezés	Mennyiségi egység	Falubattyán	Szabadbattyán
Lakosság:			
jobbágy	fő	48	45
szabados	fő	2	0
libertinus	fő	0	3
Állatállomány:			
ökör	db	74	38
ló	db	44	50
tehén	db	61	44
borjú	db	15	10
juh	db	233	0
sertés	db	64	53
egy családra jutó igás- és háziállat	db	10	4
Földművelés:			
bevetett föld	pozsonyi mérő	501	537
pihentetett föld	pozsonyi mérő	564	0
Szőlő	kapás	218	122
Somlyó puszta	pozsonyi mérő	326	0

Egyéb adatok az összeírásból:

Falubattyán: Az örökös jobbágyoknak marhas és gyalog robotot az uradalom szükséglete szerint kellett végezniük, borból és terményekből az uradalom kilencedet, a fehérvári prépost tizedet szedett. A tisztartó évi 4 ludat és 10 tyúkot kapott. Nem írtak össze sem házas, sem házatlan zsellért. Szőlőt 45 jobbágy művelt. Kevés rétföld jutott az itt lakóknak, gond volt az állatok átteleltetése. A legelő elegendő volt, az állatokat a Sárvize folyóban itatták.

Szabadbattyán: ez az összeírás tartalmazta az uradalom főbb bevételi forrásait is. Ekkor három épület volt községi tulajdonban: a jegyző, a kovács és a pásztor háza. Leírja még az uradalmi ispán és vadász lakóépületét, az uradalmi börtön, a serfőző ház, a pálinkafőző, a vámház, a mészárszék, az uradalmi csűrök leírását. A vámház évi bevétele 100 Ft volt, a hídpénz (hídvám) összege egy kocsi után 5 dénár, marha, ló után 2 dénár, gyalogos ember után 1 dénár volt. A vendégfogadó (öt szoba + konyha) 568 Ft bevételt biztosított. A bevétel 90%-a szeszes italokból származott: borból 500 Ft, sörből 44 Ft. A sörfőző teljesítménye 2 akó volt (120 liter), amelyet búzából, árpából és komlóból erjesztettek.

1768. évi úrbéri összeírás

Szabadbattyán**Lakosság:**

jobbágy	szabad költözésű	47
zsellér		31
nemes	ún. jobbágytelken ülő	5

Földterület:

jobbágyok használatában levő föld	belsőség 150-600 négyszögl közötti	18 hold
	külsőség 5-7 hold	308 hold
összes földterület	5 egész 7/8 telek	326 hold

Terhek (évi):

igásrobot		321 nap	vagy
gyalogrobot		642 nap	továbbá
cenzus	évi	47 Ft	
kilenced			
fonás		35 font	
kappan		11	
tyúk		11	
tojás		50	

Falubattyán**Lakosság:**

jobbágy	telkes	55
zsellér	házas	2
	házatlan	3
- ebből		
egész telkes gazda		1
féltelkes gazda		4
5/8 telkes gazda		2
1/8, 2/8, 3/8 telkes gazda		48

Földterület:

egész telek	belsőség (4 pozsonyi mérő)	2 hold
	külsőség (35 pozsonyi mérő)	17,5 hold
	kiegészítés: szántó (11 mérő)	5,5 hold
földhasználat egész telek után	cenzus	1 forint
	igásrobot	52 nap
	fonás	6 font
	kifőzött vaj	1 icce
	kappan	2 db
	tyúk	2 db
	tojás	12 db
	terménykilenced	

Terhek (évi):

jobbágyok:

igásrobot	851 nap	vagy
gyalogrobot	1763 nap	továbbá
cenzus	57 Ft	
kilenced		
fonás	95 font	
kappan	32	
tyúk	32	
tojás	196	
kifőzött vaj	16,5 icce	

zsellérek:

kézirobot (házas zsellér)	18 nap
cenzus (házas zsellér)	1 Ft
gyalogrobot (háztalan zsellér)	12 nap

1930-31-32. évi községi adatok

Területi adatok:

Szabadbattyán		Falubattyán	
Szántó	5039 kh.	Jobbágybirtok	1148 kh.
Legelő	512 kh.	Sorkívüliek	72 kh. (pap, tanító)
Rét	199 kh.	Közhasznú föld	70 kh.
Erdő	204 kh.		
Szőlő	258 kh.		
Kert	52 kh.		
Egyéb	323 kh.		
Fentiekből: községi föld	56 kh.		
Összesen	6587 kh.	Összesen	1290 kh.

1930-ban a település: nagyközség.

Hozzá tartozott: Lajos telep, Saláta major, Belmajor és Felsősomlyó puszta.

Lakosság száma: 1517 fő.

Ebből: magyar: 1510, német: 2, orosz: 1.

Ebből római katolikus: 1228, református: 255, evangélikus: 15, unitárius: 1, görög katolikus: 10, görög keleti: 2, izraelita: 6 fő.

Házak száma: 267.

Talajviszony: fekete homok, kötött vegyes talaj.

Termények: gabona, és gyümölcsfélék.

Vasútállomás: helyben, Budapest-Nagykanizsa és Budapest-Tapolca vonal (ez utóbbi 1909-ben épült).

Autóbusz: rendszeres járat Káloz-Székesfehérvár között.

Szállás: Friedfeld Sándor szállodája.

Posta: távirat, telefon, cső.

Választókerület: Mór.

Községi elöljáróság:

Vezető jegyző:	Harmati István
Segédjegyző:	Beltovszky Lajos
Községi bíró:	Magyar Sándor
Törvényi bíró:	Major István
Közigyám:	Heltai Mihály
Pénztáros:	Csuthy László
Postamester:	Tóth István
Állomásfőnök:	Láber József

Csendőrör:

Őrsparancsnok:	Koma József. Tiszthelyettes
Őrsparancsnok helyettes:	Tóth István tiszthelyettes

Egyház:

Római katolikus egyházközség. Esperes plébános: Horváth Imre.
Református egyházközség.

Iskola:

Római katolikus elemi iskola. Igazgató-tanító: Vajda Béla, tanítónő: Csapp Stefánia. (Ekkor épült adományokból a 4 tantermes iskola, addig mindkét településrészen egy-egy kéttantermes iskola működött).

Szabadbattyán-Falubattyáni Evangélikus-Református Elemi Népiskola.

Egyesületek:

Köteles Tűzoltó Egyesület. Parancsnok: Beltovszky Lajos.

Levente Egyesület: Főoktató: Beltovszky Lajos.

Polgári Olvasó és Dalkör. Elnök: Horváth Imre.

Szabadbattyán-Falubattyán és Vidéke Iparoskör. Elnök: Kuti János.

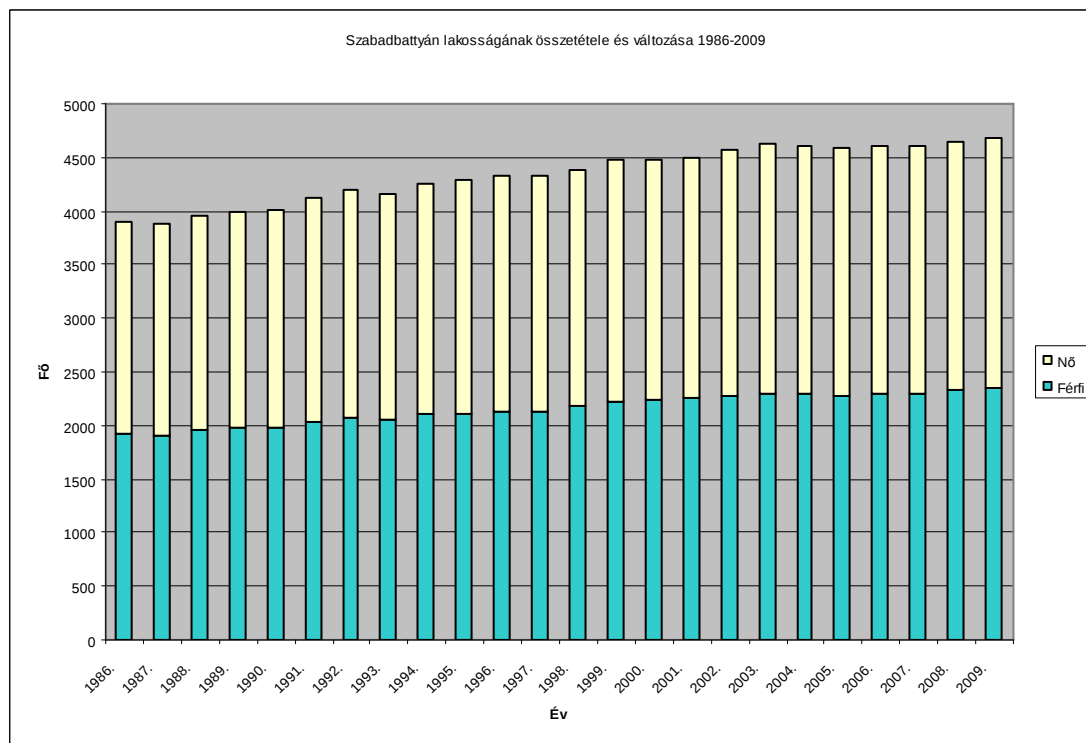
Földbirtokosok:

Blau Arnold	188 kh.
Vitéz Bognár Ferenc, hernádfai Krajner Margit:	500 kh.

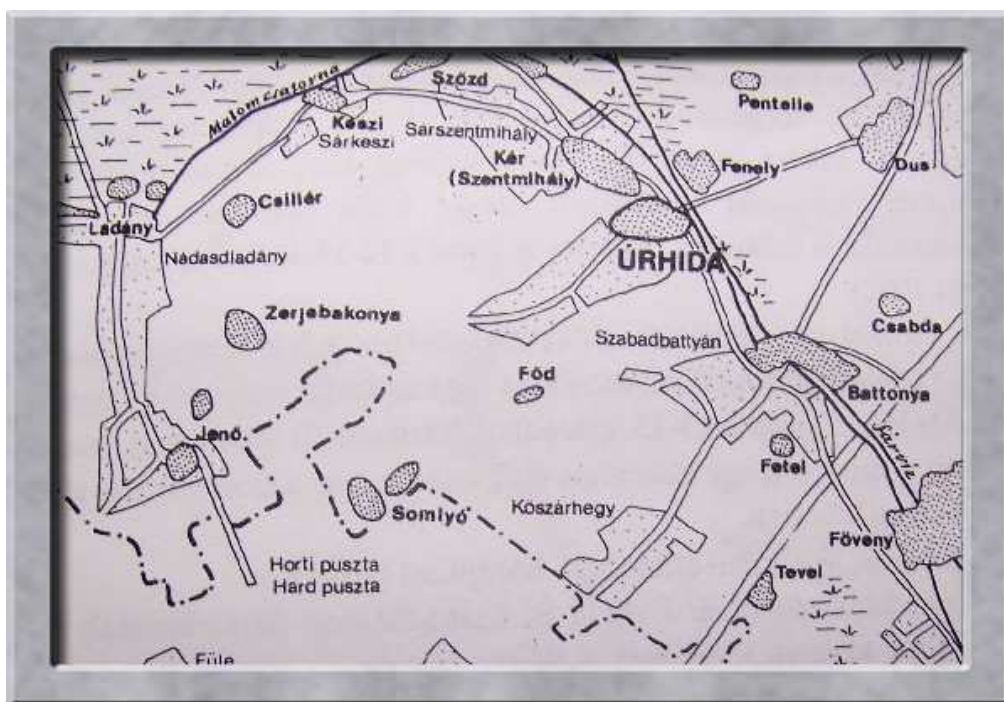
Szabadbattyán lakossága 1986-2009 között

Év	Férfi	Nő	Összesen
1986.	1922	1972	3894
1987.	1897	1989	3886
1988.	1951	2008	3959
1989.	1974	2017	3991
1990.	1982	2025	4007
1991.	2039	2091	4130
1992.	2076	2123	4199
1993.	2058	2108	4166
1994.	2099	2153	4252
1995.	2114	2184	4298
1996.	2127	2205	4332
1997.	2126	2202	4328
1998.	2177	2215	4392
1999.	2224	2257	4481
2000.	2240	2244	4484
2001.	2251	2250	4501
2002.	2282	2283	4565
2003.	2294	2338	4632
2004.	2288	2324	4612
2005.	2283	2311	4594
2006.	2292	2312	4604
2007.	2297	2309	4606
2008.	2324	2317	4641
2009.	2350	2334	4684

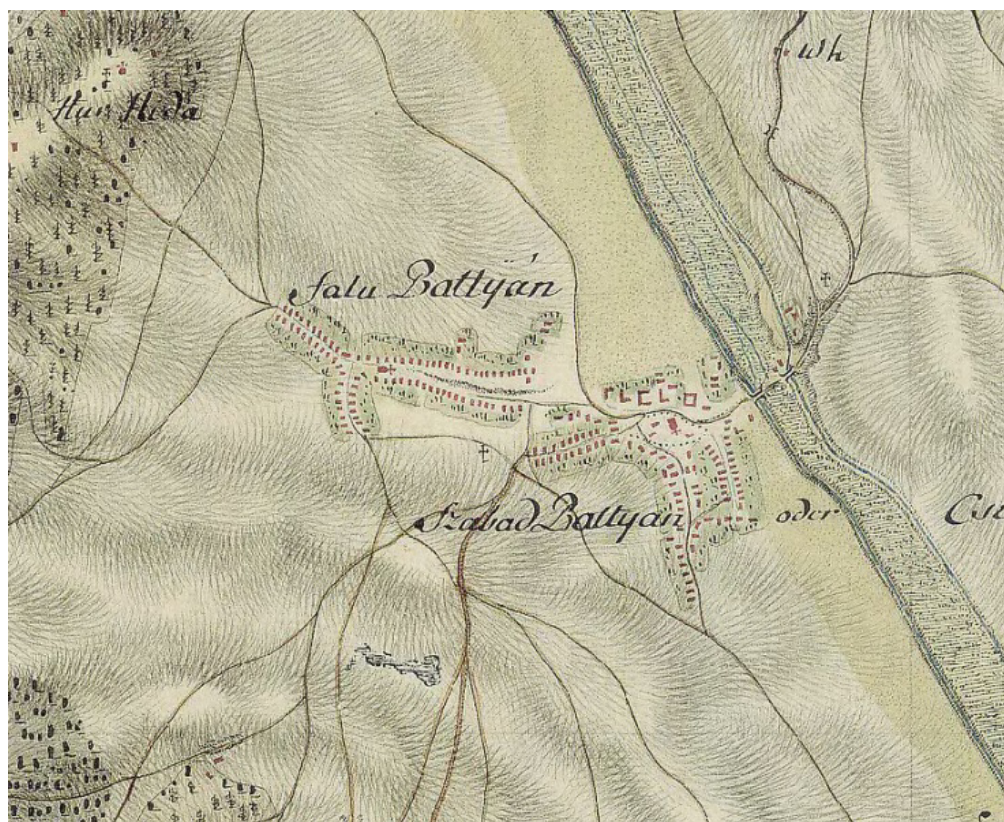
A lakosság összetétele és változása 1986-2009

Térképek

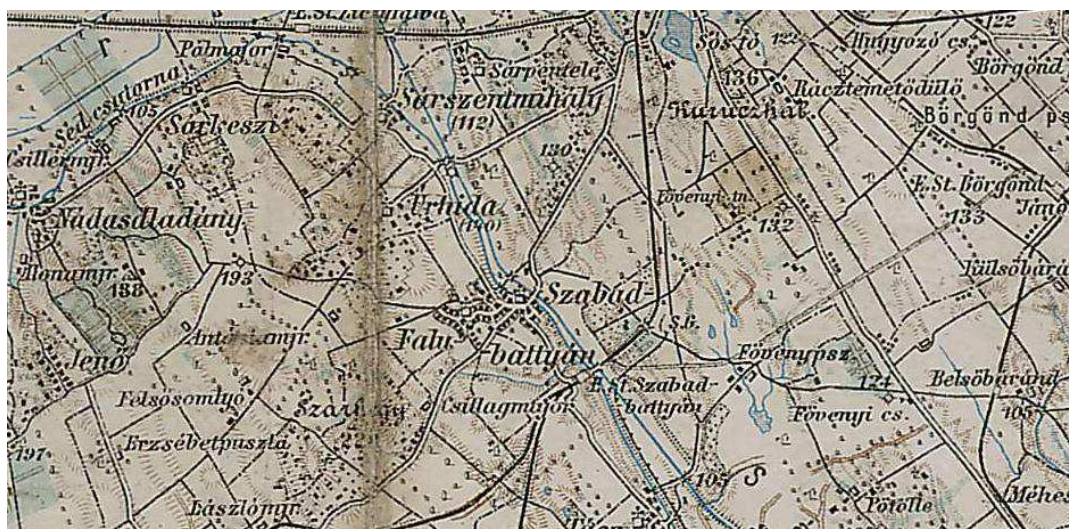
Szabadbattyán, Dus, Csabda, Somlyó

III. katonai felmérés 1782-1785

II. katonai felmérés 1826-1866

III. katonai felmérés 1910.

Szabadbattyán térképe 1995.

Szabadbattyán központi része 1995.